

Motion till riksdagen 2011/12:Ub347

av **Annika Carlsson (C)**

Utveckling av skolans arbetsätt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en kunskapssammanställning och utvärdering av metoder och arbetsätt som bidrar till att motverka traditionella könsmonster i verksamheten i förskolan och skolan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att läromedel ska kvalitetssäkras så att de skildrar både kvinnors och mäns historia.

Motivering

Jag vill se en förskola och skola där flickor och pojkar har samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller. Skolan ska ge flickor och pojkar lika makt och möjlighet till lärande och utveckling. Högskolan ska vara jämställd och samma förutsättningar ges till kvinnor såväl som till män.

Många förskolor har fortfarande svårt att leva upp till läroplanens jämställdhetsuppdrag. Det är inte ovanligt att lärare i förskolan tolkar och bemöter flickors och pojkars aktiviteter på olika sätt. Pojkarnas aktiviteter tolkas ofta som experimenterande och utforskande medan flickornas tolkas som sociala med fokus på relationer. Forskning visar att de vuxnas bemötande och förväntningar på ett barn har stor betydelse för hur resultatet blir. En av de tydligaste skillnaderna som görs mellan flickor och pojkar på förskolan är de förväntningar som personalen har på respektive kön. Det är av stor betydelse att lärarna är aktiva och medvetna och har kunskap om sitt uppdrag och sina egna föreställningar kring konstruktioner av genus i verksamheten.

Det finns stora skillnader i prestationer och upplevelser mellan flickor och pojkar i skolan. Pojkar presterar i genomsnitt sämre än flickor, och får därmed sämre betyg. Som grupp presterar pojkar betygsmissigt runt 90 % av vad

Fel! Okänt namn på

flickor gör. Flickor har som grupp bättre betyg i alla ämnen utom i ämnet idrott och hälsa.

Programvalen till gymnasiet är könsstereotypa – särskilt valen till de yrkesförberedande programmen. Det kräver särskilda insatser som öppnar upp och skapar en miljö där det är tillåtet att pröva allt som man är intresserad av – inte bara det som normen säger att man ska jobba med. Ojämställdhet är en av orsakerna till att flickor är mer stressade än pojkar i skolan och generellt mår sämre i tonåren samtidigt som pojkarna underpresterar.

Skolans jämställdhetsarbete har under olika tider har varit alltför fokuserat på särskilda grupper. Till exempel så har skolans jämställdhetsarbete gått ut på att jobba för att främja flickors intresse för teknik eller på att minska flickors stress eller att stärka flickors självkänsla. Sällan har det gjorts motsvarande satsningar för pojkar. Höga positiva förväntningar på alla elever är något som visat sig vara en av de komponenter som leder till bättre resultat. Det finns en risk för att diskussionen om ”pojkkproblem” i sig bidrar till ännu lägre förväntningar på pojkar. Analyser visar att låga förväntningar också föder låga prestationer och resultat.

Den svenska högskolan är i många delar är en könsuppdelad och ojämställd arena. Och detta trots att kvinnor och män sedan länge formellt har haft lika rättigheter och möjligheter i det akademiska systemet. Sedan mitten av 1970-talet har kvinnor varit i majoritet inom högskolans grundutbildning. Statistik från Högskoleverket visar att för högskolan som helhet gäller att kvinnor är i majoritet bland studenterna, men att deras andel successivt minskar högre upp i den akademiska hierarkin. Det måste vara akademiska meriter som ligger till grund för anställningar på universitet. Större fokus på formella akademiska meriter leder till fler kvinnor på ledande positioner inom universitetsvärlden.

Jämställdhet måste ständigt diskuteras såväl i skolans värld som i samhället i övrigt. Men det måste också följas upp och utvärderas. Därför vill jag att regeringen tar initiativ till att göra en kunskapssammanställning och en utvärdering av metoder och arbetssätt som bidrar till att motverka traditionella könsmonster i verksamheten i förskolan och skolan. Det krävs också att läromedel kvalitetssäkras så att det skildrar både kvinnors och mäns historia. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 3 oktober 2011

Annika Qarlsson (C)